

En dag i Mörrum

med Lasse Frets

Av Petri Liljeroos

En dag i Mörrum

Kristianstad Airport 2010-05-23 kl 19:20

Det lilla propellerplanet krängde oroväckande innan hjulen tog mark med en ljudlig duns. Lättad av att åter få stå med bägge fötterna på fast mark kisade jag upp mot den blå himmeln vi nyss hade besökt. Genast fyllde jag mina lungor med vårluft och kände efter, jo, visst fanns där en förnimmelse av lax.

Jag sneglade mot min kollega, bibliotekarien Elisabeth Ståhl, och nickade.

– Det verkar lovande.

Vi hade lämnat det gamla Jämtland och jobbet på Jämtlands läns bibliotek för ett spännande äventyr. På Östersund – Åre Airport, ja Airport heter det visst nu för tiden,

sa de att spötuber är handbagage och skall tas med i planet. Vid incheckning till nästa flight mot Kristianstad förklarade de att spötuber får man inte ha som handbagage utan att de måste checkas in.

Vi förstod nu att resa med flyg är allt annat än konsekvent. Förövrigt måste man även behärska engelska vid inrikesflyg.

Senare samma kväll bjöds vi på Mörrumslåda hemma hos min vän Hans Christian Andersen, eller HC som han kallas bland vänner. Samtalen runt matbordet kretsade naturligtvis kring lax. Minnen varvades med förhoppningar om morgondagen.

Jag låg vaken länge den natten och fantiserade om höga luftsprång och tunga drag i linan. Med ett leende insåg jag att en bibliotekarie och

Ingår det en flaska Bollinger till fiskekortet?

H.C Andersen suttit vid samma bord. Ögonlocken föll sakta ner och jag försvann in i drömmens värld.

Klassisk mark

HC har fiskat i Mörrum oräkneliga gånger då han bor nära, men för mig och Elisabeth

var det första gången. Fiskekortet inhandlades inte som brukligt på en bensinmack eller i en automat vid någon bystuga utan vid en receptionsliknande disk inne på laxens hus. Där visade Tv-skärmar upp lyckliga fiskare med fångster långt större än de jag hade fått i nattens drömmar. Nu började det sakta att gå upp för mig, vi befann oss på klassisk mark.

Dagen inleddes vid pool 17, mitt emot det forna rökeriet. Den gamla fina tegelbyggnaden från 1920 hyser nu både restaurang och fiskrökeri. Uppehållet från tvåhandsspöet på nästan nio månader både kändes och syntes. Svordomar bubblade upp men stannade lyckligtvis bakom läpparna, ja till en början i alla fall. En timme senare lyssnade dock mina högst roade fiskevänner på svavelosande salvor från min mun.

En del fiskare jag pratade med skrockade högljutt om att ån var tom, det fanns ingen lax. Andra, som fiskat länge i Mörrum, var rörande överrens - det är inte som förr helt enkelt, något måste göras och det nu.

Humöret och tron på laxfångst darrade till för en stund men just då ropade en kille från andra sidan ån.

– Jag såg precis flera laxar, kanske sex, sju eller till och med åtta stycken.

Elisabeth Ståhl upptäckte lyckan i Mörrum.

Lunchnapp i Hästhagen

Klockan närmade sig halv ett och sidbyte. Här i Mörrum fiskar man antingen nedan eller ovan bron på förmiddagen. Sedan byter man sida klockan ett.

HC ämnade bjuda på lunch vid pool 15 som kallas Hästhagen. Det grånade träbordet var omringat av äppelträd och all sorts grönska. Med ett stort leende dukade han upp ett smörgåsbord av danska mått. Pålägg av alla dess varianter balanserade på varandra och bildade tornliknande skapelser ovanpå våra rågbröd. Allt hölls ihop av strategiskt placerade klickar av majonnäs. Nu förstod jag varför man äter smörgås med kniv och gaffel i Danmark, det kan lätt bli en smula ovärdigt annars.

Utan tvekan den bästa uteservering jag ätit på.

Mörrumsån flöt bara några meter från vårt lunchställe. Belåtna följde vi Lasse Frets och hans vänner vid en nacke strax ovan oss. En bit nedströms om grabbarna gjorde strömmen en "S" liknande sväng och det var där såg jag den. Först en ryggfena som bröt ytan sedan en stor stjärtspole som stänkte vatten vida omkring. Jag tittade på HC, han hade också sett. Sedan tittade jag på killarna vid nacken. Fingrar som pekade åt samma håll, munnar som rörde sig intensivt, jo de hade också sett. Lasse förstod snabbt att det inte gick att nå fisken från deras position hur de än kastade. Det var då han började det vådliga vadandet allt längre ut, ända tills hans kast nådde laxens viloställe.

– Om laxen hugger nu, vart ska Lasse då ta vägen? flämtade min kamrat.

HC hann knappt avsluta sin mening innan det small på.

Spötoppen sögs resolut närmare det strömmande vattnet. Något på andra sidan linan hade börjat kämpa hårt för sin frihet. Lasses kompisar vevade snabbt upp sina utrusningar för att ge allt utrymme åt en lycklig, men smått chockad vän.

Laxen plöjde längs botten med fluglinan skärandes i ytan. Snabbt kom den över till andra sidan där trycket från kroken blev allt starkare. Den kastade sig i höga luftsprång, smällde och vispade upp skum, men hur än fisken bände och vred satt kroken obevekligt fast. Efter några skräckslagna minuter blev allting tyst.

Fisk på!

Droppar hördes plötsligt mot kepsens skärm. Ingen hade märkt det tilltagande regnet. Lasse drog så hårt han vågade men det rörde sig inte något på andra sidan. Hade laxen lyckats fästa kroken i något bråte, eller hade den virat linan runt en sten? Tankarna måste ha virvlat i Lasses huvud. Vad var det som hade hänt?

Berätta själv om hugget Lasse.

Ja jeg havde fisket ca 2 timer på den da jeg merkede den gik efter min flue men fik ikke kroget den, besluttede at gå ind igen for at skifte flue, men på vej ind var der nogle andre der nærmede sig den plads jeg stod på hvorfor jeg blev i vandet skiftede flue og gik ud igen, efter 3 kast sagde BANG og den tog et kæmpeudløb, jeg havde ikke fået sat min bremse rigtigt så den gik modsat elven rundt om nogle sten, og jeg kunne ikke mærke den mere (troede den var væk) hi, jeg blev klogere.

Kanske av uppgivenhet sänkte sig hans spö allt längre ner. Folket på stranden reagerade instinktivt och ropade.

– Upp med spöet Lasse, upp med spöet.

Utan fjädringen från spötoppen är en kamp med större fisk som oftast över.

– Är den kvar? ropade någon.

– Jeg ved ikke, Lasses svar var ansträngt.

Som på beställning dök han upp, The Catcher in the Rye, eller som på svenska, Räd-daren i nöden. Henrik Larsson, fiskare ut i fingerspetsarna. En av Sveriges bästa tvåhandsfiskare och då har jag inte sagt för mycket. Med en lätthet som är så underbar att se vadade Henke ut till killen med det tunga spöet i händerna. Efter en kortare

Plums.

Jag har dig.

Det här är inte sant.

överläggning gav Lasse spöet till Henke men vad som sedan hände vet jag inte. Han pressade, stötte, bockade och bugade, plötsligt var laxen som uppväckt från de döda. Med en vansinnig fart rusade den uppströms och förbi killarna som var i allas fokus. Lasse, nu med spöet i hand igen utnyttjade sina nyvunna krafter till fullo.

Vad sa Henke till dig?

Det var noget med "har du den kvarr" jeg sagde nej, jeg troede den er væk, han spurgte om han skulle "ta mit spö" jeg sagde det kunne han da godt prøve men at jeg troede den havde sat sig om de sten.

Hur fick ni laxen att till slut röra på sig?

Jeg ved ikke hvad han gjore men pludselig råbte han DER ER KVAR. Og mit hjert bankede nu vildere end nogen siden før, han spurgte om han skulle trække/fighte den og det sagde jeg nej tak til, den klarer jeg selv ,hvis den så mistes så vil det være mig selv.

Nu hände det som inte fick hända, fotfästet försvann och Lasses verklighet förändrades inom loppet av en sekund.

Ett sus hördes bland oss åskådare innan Henke fick tag i den plötslige simmarens fiskeväst. Med alla krafter drog han upp honom på benen igen. Jag hann tänka – sådant här glömmar man inte vare sig som fiskare eller åskådare.

Lasse, vi måste uppströms.

Hur var simturen?

Jeg ved godt hvad du tænker på hahahaha en lille frisk svømmetur blev det til, jeg gled helt ude midt i elven og måtte lige lidt under vandet, men det var godt nok, nuglemmer jeg vist aldrig denne fisk haha

Skynda er att ta bilder nu när jag ser så här cool ut.

Utan tvekan var laxen full av liv och det bar åter iväg nedströms i en ursinnig fart. Att följa fisken från vattnet var inte att tänka på. De två måste upp på stranden och det fort.

Spöet växlade händer runt ett träd. Henke sprang i lågvattnet medan Lasse tog sig upp på träspången som kantar ån här vid Hästhagen. Långa tvåhandsspön och träd med lågt överhäng, ja det går inte ihop riktigt. Men med enorm tur och en stor dos skicklighet lyckades Lasse ta sig förbi staket, stängsel, publik och trädgrenar.

Å-skådare på sp(r)ång

Likt ett lämmeltåg följde vi efter på behörigt avstånd. Lasse och Henkes spännande framfart synades med häpna blickar. En del vittnen pratade engelska, andra tyska. Mörrum är sannerligen internationellt. Längre ner i pool 15 fanns det en bra plats att landa fisken.

Var du orolig att förlora laxen?

Nej her var jeg mere rolig, jeg tænkte hvis jeg skulle miste den så var det sket, jeg husker dog det gik stærkt da vi skulle følge efter den, men det var sjovt.

Hur var det att fiska med åskådare?

Jeg tænkte ikke rigtigt over det, jeg havde mere fokus på at fighte fisken, så jeg var faktisk på det her tidspunkt ligeglad med andre. Bare de ikke gik i vejen, hvilket jeg husker en tysker gjore - nå det var nok ikke med vilje.

Lasse nådde den lilla udden vid Hästhagen och man såg nu på hans kroppsspråk att det var här fisken skulle upp, eller förloras. Det var nu dags för det mest nervkittlande momentet vi fiskare utsätter oss för, själva landningen. Gruppen med åskådare samlades på en gräsbevuxen platå några meter ovan vattenytan. Sikten var fenomenal och skådespelet briljant. Det kändes i maggropen varje gång laxen rusade.

Känn ingen press av att vi tittar på.

Att uppleva något annat än sann glädje för Lasses skull var omöjligt. På något märkligt sätt blev det allas vår kamp.

Med en sista tömning av kraftreserverna sökte sig den stora laxen ytterligare en bit nedströms. Lasse tittade förskräckt mot stängslet som nu befann sig mitt emellan honom och fisken. Än en gång blev han tvungen att klättra över ett hägn för att kunna följa efter. I några nervdallrande sekunder höll vi alla andan innan Lasse stod på andra sidan med spöet i bägge händerna. Där, på andra sidan bredde en fin sluttning ut sig ända ner till vattnet, det var nu eller aldrig.

Inte tappa...inte tappa....inte tappa.

Var du någonsin så trött att du var nära att ge upp?

Nej ALDRIG den fight var så intens og spændene at det var helt vildt. Der skete så mange ting som jeg først husker fordi jeg så fighten på film bag efter.

Lasse backade sakta uppför slänten med vänsterhanden hårt mot spolen, fisken skulle baxas upp, steg för steg, meter för meter. Henke följde fluglinan med blicken från det knädjupa vatten han stod i. Det brukar alltid finnas en sista rusning kvar i dessa stora kämpar, ett sista försök att frigöra sig, och då vill man inte stå i vägen. Denna gång var dock laxen väldigt tagen av stundens allvar. När mjölksyran väl hade spridit sig blev det t.o.m. svårt för en fisk av denna kaliber att göra motstånd.

Nu var det bara några meter kvar innan Henke kunde greppa den stora stjärtspolen. Efter ett par tunga rullningar låg den på exakt rätt avstånd. Henrik Larsson gjorde sedan inga misstag utan var säkerheten själv.

DET ER SÅ VIGTIGT.

Beskriv dina känslor när du såg Henrik lyfta upp jättelaxen och sedan bära den upp till dig.

Jeg tænkte det er løgn det her - det er nok den største drøm der går i opfyldelse, det var så vildt min fisk min drømjeg kan kunsige "DET ER SÅ VIGTIGT" der er min måde at fejre mine sejre på. 105 CM 14,22 kg laks helt vildt.

Tack Lasse för en underbar dag.

-Petri Liljeroos-